

Sygn. akt IV Pz 13/13

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2013 r.

Sąd Okręgowy w Elblągu

Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Renata Żywicka/ spr. /

Sędziowie: SO Grażyna Borzestowska

SO Alicja Romanowska

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2013r.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **G. P.**

przeciwko **M. S.**

o ustalenie istnienia stosunku pracy

na skutek zażalenia wniesionego przez powoda

od zarządzenia Przewodniczącego w Wydziale IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Rejonowego w Elblągu

z dnia 07 stycznia 2013r. w sprawie IV P 296/12

postanawia:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Zarządzeniem Przewodniczącego w Wydziale IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Rejonowego w Elblągu z dnia 07 stycznia 2013r. zwrócono pozew powodowi G. P. z uwagi na nieusunięcie braków formalnych pozwu w terminie 7 dni , poprzez niewskazanie wartości przedmiotu sporu.

W uzasadnieniu przewodniczący wskazał ,że zarządzeniem z dnia 06 grudnia 2012r. powód został zobowiązany do usunięcia braków formalnych pozwu, poprzez wskazanie wartości przedmiotu sporu ,wyjaśniając ,że w tej kategorii spraw jest nim wynagrodzenie za pracę przy umowach na czas określony za okres sporny -nie więcej niż za rok , w przypadku umów na czas nieokreślony równowartość wynagrodzenia za okres jednego roku w terminie 7 dni pod rygorem zwrotu pozwu .

Zobowiązanie powyższe zostało uznane za doręczone powodowi w dniu 27 grudnia 2012r, co wynikało ze zwrotnego poświadczenia odbioru .

Wobec tego ,że powód nie wykonał zobowiązania w zakreślonym terminie , na zasadzie art. 130 §1i 2 kpc przewodniczący zarządził zwrot odwołania .

Zażalenie na zarządzenie wywiódł powód, zaskarżając zarządzenie w całości i wnosząc o „nadanie sprawie dalszego biegu”. Powód wskazał jednocześnie, że awizo dotyczące wezwania do uzupełnienia braków formalnych pozwu nigdy do niego nie dotarło, a o listach poleconych z Sądu dowiedział się dopiero w dniu 09 stycznia 2013r. Jego osobista interwencja na Poczcie spowodowała, że ostatnia przesyłkę otrzymał do rąk własnych, jednak była to przesyłka zawierająca zarządzenie o zwrocie pozwu.

Powód podniósł nadto, że brak jakichkolwiek wcześniejszych działań z jego strony nie był wynikiem lekceważenia sądu, ale brakiem wiedzy i być może pomyłką listonosza.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie wskazać należy, że przepis art. 126 par.1 kpc określa jakie niezbędne elementy powinno zawierać każde pismo procesowe :

W świetle art. 126 § 1 kpc każde pismo procesowe powinno zawierać:

- 1)oznaczenie sądu, do którego jest skierowane, imię i nazwisko lub nazwę stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników;
- 2)oznaczenie rodzaju pisma;
- 3)osnowę wniosku lub oświadczenia oraz dowody na poparcie przytoczonych okoliczności;
- 4)podpis strony albo jej przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika;
- 5)wymienienie załączników.

§ 2. ⁽¹¹²⁾ Gdy pismo procesowe jest pierwszym pismem w sprawie, powinno ponadto zawierać oznaczenie miejsca zamieszkania lub siedziby stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników oraz przedmiotu sporu, pisma zaś dalsze - sygnaturę akt.

Z treści art. Art. 126¹. § 1wynika, że w każdym piśmie należy podać wartość przedmiotu sporu lub wartość przedmiotu zaskarżenia, jeżeli od tej wartości zależy **właściwość rzeczowa sądu, wysokość opłaty lub dopuszczalność środka odwoławczego, a przedmiotem sprawy nie jest oznaczona kwota pieniężna.**

Z kolei art. 187 § 1 kpc precyzuje dalsze warunki formalne, jakie winien spełniać pozew (rolę pozwu w sprawach z zakresu ubezpieczeń spełnia odwołanie) stanowiąc, że : Pozew powinien czynić zadość warunkom pisma procesowego, a nadto zawierać:

- 1) **dokładnie określone żądanie**, a w sprawach o prawa majątkowe także oznaczenie wartości przedmiotu sporu, chyba że przedmiotem sprawy jest oznaczona kwota pieniężna;
- 2) przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie, a w miarę potrzeby uzasadniających również właściwość sądu.

W myśl art.130 § 1 kpc :

1. Jeżeli pismo procesowe nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych lub jeżeli od pisma nie uiszczono należnej opłaty, przewodniczący wzywa stronę, pod rygorem zwrócenia pisma, do poprawienia, uzupełnienia lub opłacenia go w terminie tygodniowym. Mylne oznaczenie pisma procesowego

lub inne oczywiste niedokładności nie stanowią przeszkody do nadania pismu biegu i rozpoznania go w trybie właściwym.

Niewątpliwym jest, że powód nie uzupełnił braków formalnych pozwu w terminie. Wartość przedmiotu sporu wskazał dopiero w załączniku do zażalenia i to również w sposób nieprawidłowy – niezgodny z wezwaniem o uzupełnienie braków formalnych pozwu.

Rozważenia wymaga czy wezwanie do uzupełnienia braków formalnych pozwu poprzez wskazanie wartości przedmiotu sporu było niezbędne celem nadania mu biegu.

Istnienie obowiązku oznaczenia przez stronę w pozwie wartości przedmiotu sporu / jeśli nie jest nim określona kwota pieniężna- jak w niniejszej sprawie / nie powinno budzić wątpliwości, gdyż żaden z przepisów nie zwalnia strony z tego obowiązku. Wątpliwości natomiast powstają co do skutków jego niewykonania.

Określenie wartości przedmiotu sporu i wartości przedmiotu zaskarżenia spełnia kilka funkcji. Przede wszystkim służy stwierdzeniu właściwości rzeczowej sądu (art. 17 pkt 4 k.p.c.) oraz dopuszczalności skargi kasacyjnej (art. 398² k.p.c.). Oznaczenie wartości przedmiotu sporu i wartości przedmiotu zaskarżenia ma jednak na celu także ustabilizowanie przedmiotu sporu i zakresu zaskarżenia dla eliminacji możliwości dowolnego ich określania w poszczególnych stadiach procesu dla potrzeb dopuszczalności wywiedzenia skargi kasacyjnej oraz ponoszenia kosztów procesu (ich rozliczenia między stronami). Te funkcje są spełniane także przez oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia w apelacji i dotyczą również spraw z zakresu prawa pracy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2003 r., I PK 268/02, Monitor Prawniczy 2004 nr 19, s. 904).

Wskazanie wartości przedmiotu zaskarżenia w sprawach o prawa majątkowe, powinno być egzekwowane na odpowiednim etapie postępowania. Problem ten był szczegółowo rozważany w uzasadnieniu uchwały Sądu Najwyższego z dnia 29 lipca 2003 r., III PZP 10/03 (OSNP 2004 nr 3, poz. 43). W założeniu stanowiącym podstawę podjęcia tej uchwały leży wykładnia, że niewskazanie w apelacji wartości przedmiotu zaskarżenia uniemożliwia nadanie jej prawidłowego biegu i pogląd ten jest utrwalony.

Powyższe znajduje również potwierdzenie w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 27 marca 2008r. (III CZP 7/08 , OSNC 2009/4/55 , LEX nr 357265). Jednak w uzasadnieniu powyższej uchwały Sąd Najwyższy wskazał, że wezwanie do usunięcia braków formalnych apelacji pod rygorem jej odrzucenia w razie nieusunięcia braków w wyznaczonym terminie pod rygorem jej odrzucenia zgodnie z art. 370 lub art.373 kpc , bądź też natychmiastowego odrzucenia apelacji , zgodnie z art. 370⁽⁽¹⁾⁾ kpc , bez wzywania do usunięcia braków , może nastąpić jedynie wtedy gdy braki są tego rodzaju , że powodują , iż nie można apelacji nadać prawidłowego biegu . Jeżeli zatem apelacja jest dotknięta brakami formalnymi , jednak nie są to braki , które uniemożliwiają nadanie jej biegu , nie może nastąpić wezwanie do ich usunięcia pod rygorem odrzucenia apelacji . Takie stanowisko zaprezentował również Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 05 września 2008r. (I CZ 68/08 , LEX nr 786738) , w postanowieniu z dnia 05 grudnia 2006r. (II PZ57/06 , OSNP z 2008r. z. 1-2 , poz.18) , postanowieniu z dnia 15 września 2000r. (I PZ 58/00, OSNAPIUS 2002nr 9 , poz.214) oraz w postanowieniu z dnia 17 listopada 1998r. (II UKN 477/98, OSNP 2000, z. 4, poz.163) .

Przekładając powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy , wskazać należy , że w ocenie Sądu Okręgowego , brak wskazania przez skarżącego wartości przedmiotu zaskarżenia , w sprawie o ustalenie istnienia stosunku pracy uniemożliwia nadanie biegu sprawie .

Podkreślić bowiem należy , że w orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowało się stanowisko , że sprawy wszczęte w wyniku wniesienia / na podstawie art. 189 k.p.c. / powództwa o ustalenie istnienia prawa lub stosunku prawnego o charakterze majątkowym są sprawami o prawa majątkowe / patrz postanowienia Sadu Najwyższego w sprawach : II PK 240/08, IV CZ 108/11/.Dlatego też , nie ulega wątpliwości , że w świetle art. 187§1 pk1 kpc powód był zobowiązany wskazać wartość przedmiotu sporu w niniejszej sprawie.

Wartość przedmiotu zaskarżenia w niniejszej sprawie , nie ma znaczenia dla ustalenia właściwości rzeczowej sądu gdyż zgodnie bowiem z art.461 § 1¹. :

Do właściwości sądów rejonowych, **bez względu na wartość przedmiotu sporu, należą sprawy z zakresu prawa pracy o ustalenie istnienia stosunku pracy**, o uznanie bezskuteczności wypowiedzenia stosunku pracy, o przywrócenie do pracy i przywrócenie poprzednich warunków pracy lub płacy oraz łącznie z nimi dochodzone roszczenia i o odszkodowanie w przypadku nieuzasadnionego lub naruszającego przepisy wypowiedzenia oraz rozwiązania stosunku pracy, a także sprawy dotyczące kar porządkowych i świadectwa pracy oraz roszczenia z tym związane.

Trzeba jednak zwrócić uwagę ,że określenie wartości przedmiotu sporu jest niezbędne dla eliminacji możliwości dowolnego jego określania w poszczególnych stadiach procesu dla ponoszenia kosztów procesu (ich rozliczenia między stronami), jak też dla ustalenia opłaty sądowej .

W świetle art.13 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U.2010.90.594 j.t.) :

Opłatę stosunkową pobiera się w sprawach o prawa majątkowe; wynosi ona 5 % wartości przedmiotu sporu lub przedmiotu zaskarżenia, jednak nie mniej niż 30 złotych i nie więcej niż 100.000 złotych.

Jednak w świetle art.35 ust.1:

W sprawach z zakresu prawa pracy pobiera się opłatę podstawową w kwocie 30 złotych wyłącznie od apelacji, zażalenia, skargi kasacyjnej i skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Jednakże w sprawach, w których wartość przedmiotu sporu przewyższa kwotę 50.000 złotych, pobiera się od wszystkich podlegających opłacie pism procesowych opłatę stosunkową.

Zatem wskazanie wartości przedmiotu sporu ma istotne znaczenie z punktu widzenia wysokości opłaty ,bądź ewentualnego zwolnienia strony od opłaty od pozwu .

Także koszty zastępstwa procesowego / stawki minimalne / w sprawach majątkowych uzależnione są od wartości przedmiotu sporu – par.6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielanej z urzędu – Dz. U. nr 163 , poz. 1348 z późn. zm.)

Co za tym idzie , sprawie nie można było nadać biegu , zatem zarządzenie o zwrocie pozwu było prawidłowe.

Na marginesie należy zauważyć ,że powód nie wykazał aby nieotrzymanie przez niego przesyłki sądowej zawierającej zobowiązanie nastąpiło na skutek błędu listonosza, czy też nieprawidłowego działania Poczty. Ze zwrotnego poświadczenia odbioru wynika ,że przesyłka była prawidłowo awizowana , dlatego też słusznie Przewodniczący uznał ją za doręczoną z dniem 27 grudnia 2012r.

Biorąc powyższe pod uwagę , na zasadzie art. 385 kpc w zw. z art. 397 par.2 kpc , Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji .

Podkreślenia wymaga ,że powód wskazał wartość przedmiotu sporu w załączniku do zażalenia z 11 stycznia 2013r. w sposób nieprawidłowy . Dlatego też ,rzeczą Sądu będzie ewentualne przeprowadzenie dochodzenia celem sprawdzenia wartości przedmiotu sporu oznaczonej przez powoda w trybie art. 25 §1 kpc .